

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool Moorsel - De Fonkel te Tervuren

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	127043
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool Moorsel - De Fonkel
directeur		Karine DIERICKX
adres		Moorselstraat 252 - 3080 TERVUREN
telefoon		02-731.63.19
fax		02-731.76.98
e-mail		gbsm@tervuren.be
website/URL		www.gbs-moorsel.be
	Bestuur van de instelling	960534 - Gemeentebestuur van Tervuren te TERVUREN
adres		Brusselsesteenweg 13 - 3080 TERVUREN
	Scholengemeenschap	120188 - KHAMSA te TERVUREN
adres		Paardenmarktstraat 1 - 3080 TERVUREN
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	30/01/2012, 31/01/2012, 1/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	1/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	10/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Stefan Pasture
	Teamleden	Jan Van Eeckhout
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	Nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	6
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
3.3 Lager onderwijs: Frans	8
3.4 Lager onderwijs: wiskunde	8
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
4.2 Evaluatie	11
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	15
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool De Fonkel te Moorsel - Tervuren is sinds enkele jaren een autonome basisschool en is hoofdzakelijk gehuisvest in een nieuw gebouwencomplex. De onderwijsinstelling profileert zich als “een school waar het team niet van elk kind een ster wil maken, maar wil zorgen dat elk kind zijn glans kan bewaren.” De school slaagt in dit opzet. Stilaan wordt de school echter slachtoffer van haar succes want ze barst uit haar voegen.

De onderwijsinspectie onderzocht de kwaliteit van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling en wiskunde en Frans in de lagere afdeling. Tevens bestudeerde de inspectie het onderwijsaanbod en de rapporteringspraktijk.

Outputgegevens tonen aan dat de school erin slaagt de leerplandoelen, de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen voor de verschillende leergebieden in de focus in voldoende mate na te streven en te realiseren met de leerlingen. **De resultaten op het einde van de kleuter- en van de lagere afdeling zijn voortreffelijk voor de onderzochte leergebieden wiskunde en Frans.**

In de kleuterafdeling wordt gewerkt met leefgroepen waarbij kleuters van verschillende leeftijden samen in de klas zitten. Er zijn leefgroepen met 2,5- en 3-jarige kleuters en leefgroepen met 4- en 5-jarige kleuters. Ongeacht de leeftijd kunnen kleuters zo van elkaar leren en/of zorg dragen voor elkaar. De kleuterafdeling werkt geïntegreerd vanuit kindvriendelijke thema's en bewaakt het aanbod met een koepel eigen doelenboek. Het team tracht zo te zorgen dat het aanbod voor wereldoriëntatie en wiskundige initiatie volledig is.

Het aanbod voor wereldoriëntatie sluit in de kleuterafdeling aan bij de leefwereld van de kinderen die intens uitgedaagd worden om de wereld om zich heen te exploreren en te ontdekken. Meer en meer trachten de kleuterleidsters intentioneel wiskundige doelen na te streven. Voldoende aandacht geven aan het aanbieden van wiskundige impulsen in het klasbeeld is een werkpunt. Het team laat kinderen met een minder vlot of juist erg vlot schooltraject niet aan hun lot over en investeert in hun ondersteuning met diverse vormen van differentiatie. Bijzondere aandacht gaat in de lagere afdeling uit naar de ondersteuning van de zorgjuf naar **begeleiding van kind en leerkracht op wiskundig vlak**. Uit de resultaten blijkt dat dit loont. De gedreven zorgcoördinatoren volgen de interventies op. Leerkrachten doen hun uiterste best om alle kinderen vooruit te helpen en het team slaagt hier zeker in. Het team hanteert een onderwijsleerpakket om zo de verticale doorstroming te waarborgen. Leerkrachten analyseerden grondig dit pakket in functie van de te verwerven leerplandoelen. In de mate van het mogelijke sluiten de inhouden aan bij levensechte situaties.

Voor het leergebied **Frans** investeren de leerkrachten maximaal in het oefenen van de communicatieve vaardigheden.

Het team is leergierig en gemotiveerd om bij te leren en volgt hiervoor nascholingen. Het enthousiasme en de competentie van de schoolleiding, het zorgteam en de leerkrachten zijn een garantie dat de basisschool De Fonkel de vele uitdagingen zal blijven aanpakken. Telkens de school zich bewust is van nieuwe uitdagingen die zich aandienen, wordt het aanbod bijgestuurd door nieuwe onderwijsleerpakketten te introduceren of - vooral bij sociale vaardigheden - een extra aanbod zoals mindfulness te voorzien.

De inspectie besluit haar controle met **een gunstig advies**, feliciteert het team voor haar gedreven inzet en heeft vertrouwen in de verdere ontwikkeling van de school.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Frans

wiskunde

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Milieu

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- Outputgegevens tonen aan dat de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen in voldoende mate worden nagestreefd. Een aantal aspecten, meten en wiskundige begrippen, vragen extra aandacht.
- De kleuterleerkrachten bewaken zowel een dekkend aanbod als de verticale samenhang aan de hand van een recent ingevoerd koepel eigen doelenboek met het leerplan als referentiekader. In een aantal klasgroepen komen in de dag- en weekplanningen minder vaak structurerende, doelgerichte wiskundige activiteiten aan bod.
- De recent opnieuw geïntroduceerde lijst met wiskundige begrippen vormt alsnog beperkt een leidraad voor het afbakenen van een gegradeerd onderwijsaanbod en de

organisatie van het onderwijsleerproces met betrekking tot deze begrippen. De aangeboden getalbeelden bij de oudste kleuters stroomlijnen onvoldoende met deze die huidige schooljaar in de lagere afdeling werden geïntroduceerd.

- De aangeboden activiteiten in verband met wiskundige initiatie kaderen in het klasthema, sluiten aan bij de leef- en beleavingswereld van de kinderen, zijn functioneel en laten kleuters al spelend ervaringen opdoen in verband met verschillende aspecten van gecijferdheid, ruimtelijk inzicht en vormgeving. Met een aantal thema's zoals 'vormen' en met gerichte opdrachten tijdens contract- en hoekenwerk wil het kleuterteam extra wiskundige impulsen geven.
- Een kwalitatief gebruik van de zand/watertafel en de groeimeter om ervaringen bij het meten te stimuleren, kan doelgerichter en is leerkrachtafhankelijk.
- Verschillende hoeken zoals de constructiehoek, de rekenhoek en de poppenhoek zorgen voor ruime oefenkansen voor de kleuters. Het gebruik van pictogrammen als 'symboollezen' en het wiskundig verrijken van sommige hoeken, waaronder de computerhoek en de winkel, kunnen in verschillende klasgroepen nog aan waarde groeien. Er is een ruim aanbod aan puzzels, maar een meer graduele opbouw en de bewaking van de oefenkansen van de kleuters kennen nog een groeimarge.
- De kleuterleraren volgen de voortgang bij de kleuters op door middel van observaties en voor de oudste kleuters ook door een gestandaardiseerde toets. Een analyse van deze gegevens leidt tot bijstellingen op kind- en groepsniveau. Zowel de klasleraren als de leraren van het zorgteam nemen preventieve en remediërende maatregelen om het wiskundeonderwijs te ondersteunen. Hierbij wordt ook kort op de bal gespeeld. Het team rapporteert over een aantal wiskundige aspecten aan de ouders tijdens oudercontacten.
- De teamleden volgden weinig tot geen (externe) specifieke nascholingen betreffende wiskundige initiatie. Het intern beleid nam vrij recent een initiatief om de bestaande wiskundige impulsen in elke kleutergroep in beeld te brengen. Onder meer kan betreffend document een aanzet geven om op uitvoeringsniveau de werking te optimaliseren.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Na onderzoek van de planningsdocumenten, na observaties tijdens de pedagogische activiteiten en op basis van de gevoerde gesprekken met de kleuteronderwijzers, kan geconcludeerd worden dat de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate aangeboden en nagestreefd worden.
- De kleuterleerkrachten bewaken het aanbod functioneel met een recent ingevoerd koepeleigen doelenboek. Sommige domeinen vragen extra aandacht.
- De kinderen krijgen kansen om kennis te maken met de natuur, mens, maatschappij, tijd en ruimte. Er is een afvalbeleid, aandacht voor verkeersopvoeding en voor milieu- en gezondheidseducatie binnen verschillende thema's op klas- en schoolniveau. Het aanbod en de afspraken in verband met de continue opbouw van de tijd- en de weerkalenders kan nog eens worden herbekeken en geactualiseerd.
- De onmiddellijke omgeving van de school en de uitstappen worden geregeld benut om wereldoriëntatie werkelijkheidsnabij en multiperspectief te maken. Tijdens de leeruitstappen en tijdens de extra muros activiteiten is er aandacht voor de leerplandoelen van de domeinen natuur, tijd, maatschappij en ruimte. Ook tijdens de lessen hebben de leraren aandacht om verbanden te leggen met andere domeinen, maar dit wordt niet altijd verankerd in de neerslag. De extra muros activiteiten sluiten nauw aan bij de gekozen thema's.
- De leerkrachten spannen zich in om de leefwereld van de kinderen doelgericht te betrekken bij de uitwerking van de projecten. Ouders worden wekelijks gebriefd over de

uitwerking van de thema's en worden geïnformeerd over de voorbereiding van een nieuw project. Op deze wijze kunnen zij actief participeren aan het belangstellingscentrum en samen met hun kind verrijkend materiaal aanreiken rond het nieuwe onderwerp.

- De begeleidende onderwijsstijl van de leraren en het rijke en gevarieerde aanbod in de hoeken die geregeld verrijkt worden in functie van het actuele thema zorgen voor een krachtige leeromgeving. De kleuters worden zo gestimuleerd om zelfgestuurd en actief, explorerend en experimenterend, de wereld te verkennen en om op het vlak van wereldoriëntatie de nodige inzichten en vaardigheden te verwerven. Waardevolle initiatieven op schoolniveau, zoals projecten met de hele school, ondersteunen dit ontwikkelingsproces.
- De leerkrachten hebben aandacht voor een planmatig en georganiseerd dagverloop waarbij de kleuters actief betrokken zijn. Naast aandacht voor vaste leermomenten kunnen de kleuters via taken- en keuzeborden de dagplanning zelf invullen. Initiatief nemen en zelfstandigheid ontwikkelen krijgen daarbij ruime kansen.
- Occasionele en meer gerichte observaties die kaderen in het kindvolgsysteem geven de leraren een beperkt zicht op de mate waarin de kleuters doelen voor wereldoriëntatie hebben bereikt.

3.3 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Motivering

- De resultaten van het vervolgonderwijs sluiten aan bij de goede resultaten van de school op het einde van de basisschool. Met deze outputgegevens toont de school aan dat de leerplandoelen voor dit leergebied door vrijwel alle leerlingen worden bereikt.
- Voor de tweede graad richt de school facultatieve lessen Frans in buiten de lessen. Vrijwel alle leerlingen volgen deze lessen. In de derde graad van de lagere afdeling bieden de leerkrachten de leerinhouden van het leergebied Frans aan door middel van een recent ingevoerd onderwijsleerpakket. De school is op de hoogte van de nieuwe decretale eindtermen en wacht de eventuele vernieuwde leerplannen niet af om het aanbod hierop af te stemmen. Het leerplan zelf is tot nu toe echter nog weinig richtinggevend voor de invulling van het onderwijsleeraanbod Frans.
- De leraren beogen op een evenwichtige wijze doelen die gericht zijn op de vier taalvaardigheden in de Franse taal. Attitudinale eindtermen die de luisterbereidheid, de spreekdurf of de spreekbereidheid in het Frans nastreven, krijgen volop kansen. De nadruk ligt op het oefenen van de communicatieve vaardigheden.
- De onderwijsinstelling maakt er een prioriteit van om het taalonderwijs Frans dusdanig aan te bieden dat alle kinderen Frans fijn vinden en honger hebben naar meer. De leerkrachten maken op een positieve wijze gebruik van de aanwezigheid van kinderen in de klas van wie het Frans de moedertaal is. De onderwijsinstelling neemt een open houding aan ten overstaan van andere moedertalen.
- Op basis van methodegebonden en genormeerde toetsen krijgen teamleden een beeld over de ontwikkelingsevolutie die de leerlingen voor Frans doormaken. Rapportering over de vorderingen bij het leergebied Frans gebeuren met één cijfer. Indien nodig geeft de leerkracht bijkomende verduidelijkingen op het rapport.

3.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De aangereikte outputgegevens op klas- en schoolniveau en de resultaten in het vervolgonderwijs, illustreren dat de meeste leerlingen in voldoende mate de

eindtermen en de leerplandoelen voor het leergebied bereiken. De onderwijsinstelling kan bijzonder goede resultaten voorleggen op genormeerde koepelgebonden testen.

- De school bewaakt de resultaten voor wiskunde op leerjaarniveau en voorziet organisatorische differentiatievormen wanneer de resultaten niet voldoen. Deze informatie maakt het mogelijk om de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen voor dit leergebied in kaart te brengen en op te volgen. Het maken van goede foutenanalyses om zo de problemen van de zwakkere leerlingen of groepen duidelijker te definiëren, is niet algemeen verworven.
- Het vrij consequente gebruik van een onderwijsleerpakket zorgt voor voldoende garanties dat het aanbod dekkend is voor het leerplan. Tevens draagt dit onderwijsleerpakket in belangrijke mate bij tot samenhang en continuïteit binnen het leeraanbod. Mee onder invloed van het onderwijsleerpakket gaan de leerkrachten doorgaans uit van realistische contexten en worden de leerinhouden geregeld probleemstellend aangeboden.
- In de onderwijspraktijk leggen verschillende leerkrachten doelbewuste verbanden tussen wiskunde en wereldoriëntatie. Naast de verwerving van technische aspecten besteden ze aandacht aan transfer van de leerinhouden naar levensechte en herkenbare situaties.
- De binnenklasdifferentiatie richt zich binnen wiskunde zowel naar de kinderen die het moeilijker hebben als naar leerlingen die verrijking aankunnen. De mogelijkheden van het onderwijsleerpakket worden voldoende benut. Een contractwerk op maat, onder meer voor wiskundige inhouden, zorgt ervoor dat leerlingen op eigen niveau en op eigen tempo kunnen oefenen. Indien nodig mogen de kinderen gebruik maken van maatregelen om te stimuleren, compenseren, remediëren en te dispensereren (STICORDI) en ondersteunende strategieën. De leerkrachten zijn vertrouwd met diverse vormen van differentiatie waaronder ook curriculumdifferentiatie.
- Het is opvallend dat er aan de klaswanden weinig heuristieken en algoritmen terug te vinden zijn waarop de leerlingen visueel kunnen terugvallen bij het oplossen van problemen en andere taken. Uit observaties en gesprekken blijkt dat leerkrachten wel heuristieken gebruiken.
- Onder de vorm van hoeken- en contractwerk plannen de leerkrachten voor de leerlingen bijkomende oefenkansen om de leerstof/de leerinhouden verder toe te passen en te verwerken. Tijdens deze activiteit is er ruimte voor extra instructie en begeleiding van leerlingen met zorgvragen. Het is een bewuste keuze van het team om de zorgleerkracht vooral in te schakelen voor ondersteuning bij het leergebied wiskunde.
- De expertise van het zorgteam is ter beschikking van alle leerkrachten. Ze kunnen bij het zorgteam terecht voor concrete hulp en voor een antwoord op vragen over pedagogische aangelegenheden.
- ICT- ondersteuning hapert onder meer door informaticaproblemen.
- Het team peilt naar het rendement van het wiskundeonderwijs aan de hand van methodegebonden toetsen en genormeerde testen van het leerlingvolgsysteem. De klemtoon ligt hierbij op cognitieve vaardigheden. Er gaat minder aandacht naar het peilen van vaardigheden, strategieën en attitudes bij de leerlingen.
- Vooral informeel is er aandacht voor kwaliteitszorg op kind- en klasniveau en eerder beperkt op schoolniveau.
- Het schoolteam maakte de afgelopen jaren nauwelijks gebruik van de bestaande professionaliseringsmogelijkheden om de deskundigheid en de handelingsbekwaamheid ten aanzien van het leergebied wiskunde te verhogen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Vanuit een duidelijke en uitgesproken schoolvisie zorgt het team voor een gelijkgerichte praktijk in de hele school. De naam “Fonkel” werd bewust gekozen en is geen loos begrip. De onderwijsinstelling wil niet van elk kind een ster maken, maar wil zorgen dat elk kind zijn glans kan bewaren. Het onderwijsaanbod wordt hier zeker op afgestemd.
- De leerkrachten geven vorm aan het respect voor de talenten van de kinderen. Vanuit een groot verantwoordelijkheidsbesef en rekening houdend met de specifieke kenmerken van de leerlingenpopulatie groeit het team stelselmatig naar een sterkere afstemming op de leerplandoelen. Degelijke structuren en duidelijke verwachtingen en afspraken ondersteunen deze kernopdracht. Een open cultuur, structureel overleg en nascholing vergroten de draagkracht van dit team.
- In de kleuterafdeling is het onderwijs georganiseerd in zowel kalendergebonden als kindgerichte thema's. Bij de inhoudelijke planning van de thema's voorzien de kleuterleraren een breed en geïntegreerd aanbod uit praktisch alle leergebieden. De kleuterleraren gebruiken een koepelgebonden doelenboek om de activiteiten doelgericht te plannen, het aanbod te bewaken en groeit de afstemming op de leerplandoelen.
- Een gedeelde en gedragen visie op goed kleuteronderwijs inspireert de onderwijspraktijk. Het formeel overleg, de uitgesproken bekommernis om alle leerplandoelen in voldoende mate na te streven en de zorg voor zowel de horizontale als verticale samenhang in het aanbod resulteren in een kwaliteitsvolle klasorganisatie. De kleuterleraren slagen erin om een krachtige leeromgeving uit te bouwen waarin de kleuters voldoende ontwikkelings- en leerkansen krijgen.
- Onder meer om de instroom van jonge, weinig taalvaardige kleuters te spreiden, heeft het kleuterteam ervoor gekozen te werken met leeftijdsdoorbrekende groepen. Tevens zien ze in dit model voordelen waarbij kleuters vooral voor Nederlands op een natuurlijke manier kunnen leren. Door aandacht te besteden aan materiaalrijke hoeken willen ze een aanbod voorzien dat gepast is voor alle kleuters, onafhankelijk van hun leeftijd. Niet alle ouders onderschrijven deze klassamenstelling. Ook in de praktijk kan deze heterogene samenstelling aan meerwaarde winnen door de planning, een aangepast aanbod en de organisatie te optimaliseren.
- In de lagere afdeling sturen de gelijkgerichte visie, de consequente aanpak en de persoonlijke vormgeving het onderwijsaanbod, zowel wat betreft inhouden als gecreëerde leerkansen. Voor een aantal leergebieden zorgen onderwijsleerpakketten en afspraken rond het gelijkgericht gebruik ervan voor een aanbod conform de eindtermen en de leerplannen.
- De onderwijsleerpakketten worden gekozen na ruime studie en in functie van de specifieke instroom. Voor andere leergebieden zoals bij muzische vorming voor beeld en wereldoriëntatie resulteren de concrete verwachtingen en duidelijke afspraken in een evenwichtig aanbod. Gelijkgerichtheid in het bewaken van het aanbod kan een meerwaarde betekenen. Voor de leergebiedgebonden doelen beantwoorden het

actuele aanbod en de uitwerking aan de verwachtingen; voor de leergebiedoverstijgende thema's sociale vaardigheden, leren leren en ICT is er duidelijk een groeimarge om het aanbod af te stemmen op de eindtermen.

- De school voorziet extra bewegingskansen voor de kinderen door spelkoffers, sportdagen, 'sport op de boterham' ...
- Om tegemoet te komen aan de behoeften van kinderen met leervertraging of voorsprong differentieert het team in haar onderwijsaanbod. Externe kangoeroewerking of interne klasdifferentiatie door hoeken- en contractwerk en ondersteuning van zorgleerkrachten bieden kansen om onderwijs op maat uit te bouwen.
- In het bijzonder voor het nastreven van de leergebiedoverstijgende eindtermen sociale vaardigheden neemt de school bijzondere maatregelen en biedt onder meer een extra onderwijsaanbod mindfulness voor kinderen aan en stapte in het stop-project.
- Het onderwijsaanbod is gericht op een actieve deelname van de kinderen en beoogt en realiseert een brede vorming met een verruiming van de horizon.
- Een betere bewaking van de onderwijstijd in verband met het dagelijks gepland snackmoment creëert in een aantal klasgroepen extra kansen om een voldoende en kwalitatief aanbod te verzekeren.

4.2 Evaluatie

4.2.1 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het team heeft een schooleigen visie over rapporteren ontwikkeld waarbij zij onder meer klemtonen wil leggen op de totale persoonlijkheidsontwikkeling, de talenten van de kinderen en de kracht van de positieve aanmoediging. De school rapporteert haar werking op diverse manieren. Naast de informele en formele oudercontacten en de openklasdagen, geeft de website een ruim beeld van de school- en klasactiviteiten.
- In de kleuterafdeling vervult het heen- en weerschriftje een brugfunctie tussen school en ouders. Het schriftje brengt wekelijks een kort verslag van de belangrijkste activiteiten en gebeurtenissen in het klasleven. De ouders beschikken hierdoor over een duidelijk beeld van het aanbod en de werking in de kleutergroep.
- De kleuterwerkjes die op geregelde tijdstippen mee naar huis gaan, hangen een beeld op van de leer- en ontwikkelingsvorderingen van de kinderen. Tijdens de oudercontacten verfijnen de kleuteronderwijzers dit beeld met gegevens over de vooruitgang van de kleuters binnen de verschillende ontwikkelingsdomeinen. De leerkrachten gebruiken hiervoor hun notities opgetekend tijdens de dagelijkse observaties en in het kindvolgsysteem. Kleuters die naar een lagere afdeling doorstromen, krijgen een kleuterdiploma.
- In de lagere afdeling kunnen de ouders zich een beeld vormen over het leeraanbod en de leervorderingen van hun kinderen via huiswerk, schriften, behandelde projecten en thema's en toetsen. De wijze van schriftelijke feedback geven op leerlingenwerk gebeurt leerkrachtafhankelijk.
- Door het niet vermelden van klasgemiddelden en totaalscores op leerlingenrapporten kiest het team ervoor om op een kindvriendelijke, niet-competitieve en ontwikkelingsgerichte wijze de vorderingen en de leerwinst van elke leerling in kaart te brengen.
- De vorm en de inhoud van de rapporten in de lagere afdeling zijn nagenoeg gelijk voor alle leerjaren. Voor de leergebieden wiskunde, Nederlands, Frans, wereldoriëntatie en levensbeschouwelijke vakken gebeurt de beoordeling met een cijfer op 10, al dan niet

opgesplitst per domein. Muzische vorming, lichamelijke opvoeding, sociale vaardigheden en werkhouding krijgen een waardeoordeel. De beoordelingscriteria hiervoor zijn niet formeel vastgelegd. Zowel voor de leergebieden als voor de werkhouding en de sociale vaardigheden schrijven leraren begeleidende, kindgerichte en veelal motiverende commentaar.

- Alle domeinen van wiskunde en Nederlands krijgen eenzelfde aandeel. Het team rapporteert niet over ICT. De rapportering van wereldoriëntatie gebeurt niet domeinspecifiek en is een weergave van de evaluatie van voornamelijk kenniselementen.
- In de derde graad maken de leraren op het rapport geen onderscheid tussen mondelinge en schriftelijke vaardigheden voor Frans. Voor muzische vorming ligt bij de rapportering bijna uitsluitend de nadruk op attitudes en geeft het oordeel minder een beeld weer van de aangeboden en al dan niet bereikte (vaardigheids)doelen. De gegevens voor lichamelijke opvoeding beslaan dan weer louter technisch-vaardige bewegingsdoelen en geen attitudes.
- De teamleden rapporteren niet over extra aangeboden leerstofonderdelen. Voor leerlingen met bijzondere pedagogische maatregelen passen de leraren het rapport aan. Leerlingen met een leervoorsprong uit de kangoeroeklas krijgen voornamelijk rond de werkhouding aparte feedback.
- Zowel voor leerlingen als voor ouders is er een mogelijkheid voorzien voor schriftelijke feedback. De meeste rapporten zijn gekoppeld aan oudercontacten waar de aanwezige ouders mondeling toelichting krijgen en geven. Leerlingen krijgen ruime kansen tot zelfreflectie.
- De rapportering is in deze school een dynamisch gegeven. Het team reflecteert geregeld over de kwaliteit van het leerlingenrapport. De communicatie en de verwerking van de resultaten van een recente ouderbevraging over onder meer de rapportering staan gepland voor de nabije toekomst.
- Het team professionaliseerde zich in het voeren van (moeilijke) (ouder)gesprekken.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De leerkrachten ervaren de sfeer in de school erg professioneel, collegiaal, warm, hulpvaardig en respectvol. Collega's zijn bereid om elkaar op pedagogisch-didactisch, maar ook op intermenselijk vlak bij te staan en te ondersteunen. Alle leraren verklaren zich op een enthousiaste wijze bereid om het uitgetekende schoolbeleid te ondersteunen en concreet mee vorm te geven.
- Een inspirerende visie "Fonkelschool" werd de basis van een pedagogische en organisatorische succesformule. Het pedagogisch team ervaart de schoolleiding als een respectvolle deskundige gekenmerkt door een grote inzet en een sterke dosis luisterbereidheid. Uitgaan van het positieve in leerkracht, ouder en kind zijn het fundament van het beleid.
- De belangrijkste aspecten van het algemeen-, het zorg- en het pedagogisch-didactisch beleid vormen onderwerpen van een verdere visieontwikkeling die in specifieke nota's en plannen worden opgetekend en geregeld op schoolniveau een evaluatie en een update krijgen. Door de spreiding in tijd van een implementatie van schoolprioriteiten wordt dit niet als overlast ervaren.
- De opgezette structuur van werken met een kernteam en werkgroepen ondersteunt het gedeelde leiderschap. Het gevoerde beleid zet aan tot een sterk collegiale samenwerking en een gemeenschappelijke doelgerichtheid.
- De besluitvorming verloopt volgens participatieve principes en op basis van een transformatief leiderschap waardoor het pedagogisch team een grote betrokkenheid met het algemene schoolbeleid ervaart en via collectieve processen een gedeelde visie ontwikkelt.
- Conform aan haar pedagogisch project profileert de school zich als een zorgzame school. De teamleden focussen sterk op het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen. De gemoedelijke en respectvolle omgang werkt drempelverlagend voor kinderen en ouders.
- Het beleid steunt, volgt het team op en stuurt bij waar nodig. Door middel van klasbezoeken, functioneringsgesprekken en het aanmoedigen van het volgen van navormingen blijft eenieder op koers.
- De onderwijsinstelling neemt diverse initiatieven om hedendaags taalvaardigheidsonderwijs aan te bieden en toont de bereidheid hier nog meer werk van te maken. Voldoende aandacht schenken aan school- en instructietaal is een aandachtspunt.
- Het beleid heeft vooral oog voor kwaliteitszorg op kind- en klasniveau, maar minder op schoolniveau.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De voortreffelijke resultaten voor wiskunde en Frans op het einde van de basisschool.
- De aandacht voor levensnabij en kindgericht wereldoriënterend onderwijs in de kleuterafdeling.
- De nadruk op de communicatieve vaardigheden bij het leergebied Frans.
- De investering door middel van co-teaching in wiskunde in de lagere afdeling om individuele leerwinst te verhogen.
- Het intentioneel streven naar een veilig en aangenaam klas- en schoolklimaat met aandacht voor het welbevinden van alle schoolparticipanten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De bewaking van het breed en dekkend aanbod in relatie tot de leerplannen wat leidt tot doelgericht onderwijs in de kleuterafdeling.
- De inzet voor kinderen met specifieke noden.
- Het vernieuwen en het flexibel gebruik van onderwijsleerpakketten in functie van nieuwe inzichten om de verticale en horizontale samenhang te verhogen en een hoger rendement na te streven.
- Het betrekken van ouders bij het leerproces.
- De aandacht voor talenten, sociale vaardigheden, attitudes en zelfreflectie bij de rapportering.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het warm menselijke leiderschap.
- De sterke pedagogische sturing en begeleiding vanuit een doelgerichte en gezamenlijke visieontwikkeling.
- De aandacht van het beleid voor open communicatie, coaching en positivisme.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het voorzien van voldoende wiskundige impulsen in de kleuterafdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De bewaking van het onderwijsaanbod optimaliseren in relatie tot de leerplannen en de (leergebiedoverschrijdende) eindtermen in de lagere afdeling.
- Voldoende aandacht hebben bij de rapportering voor alle domeinen en voor alle leergebiedoverschrijdende eindtermen in relatie tot het aanbod.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Gegevens van de onderwijsopbrengsten verder analyseren en interpreteren en op schoolniveau brengen in functie van de kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Stefan Pasture

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam